St. Dr.

177432

I

Utförlig Berättelse/

Om

Slaget wid Staden Holoffin den $\frac{4}{14}$ Julii, Ahr 1708.

STOCKHOLM/

Hos Johan Henr. Werner, Kongl. Boktr.

Hans May:t Konungen af Swerige kom til Holossin/ belägen wid Älfwen Wabitz/ den 30 Junii sidstleden/ då Ryßarne/ som där stode/ strax drogo sig öfwer Älfwen och upkastade Bryggan efter sig. Samma dag/ så wäl som de följande/ såg man många Regementer til Häst och Fot inryckia i deras Läger/ jämwäl ock på det samma starkt arbetas. Detta utsträkte sig öfwer en mil på både sidor om Staden på en högd/ långs åt Älfwen/ hafwande bak om sig en Skog/ och frammanföre ett 5 alnars tiokt Bröstwärn/ med en diup Graf/ och med Stycken wäl bespäckat. Älfwen hade ock en swår tilgång/ medelst ett sumpigt moras/ som merendels bägge deß Strander omfattade. Man dömde där utaf/ at Fienden där ärnade hålla stånd/ den där ock utaf sina Batterier starkt lät skiuta/ och några Troupper anrycka/ med hwilka de Swänske Volosgerne täflade några dagar å rad/ utan någon synnerlig skada på någondera sidan. Hans May:t tilät där emot ey loßa ett Stycke/ wille ey eller något försöka/ så länge några få Regementer allenast wore ankomne/ men sedan Hans May:t besiktigat Paßen på både sidor om Staden/ blef Artolleriet natten för den $\frac{14}{4}$ Julii i tysthet fördt $\frac{3}{4}$ mijl åt höger/ på en ort/

ort/ där man kunde Fiendens Läger til en del bestyrka. Ryßarnes wänstra Flygel tog där sin begynnelse/ och hade emellan sig och den högra lemnat ett stycke obefäst/ det de mente för Morasetz diuphet och för den tränga Skogen/ som där intil stötte/ wara otilgiängeligit. De hade uti detta Lägret deras måsta macht sammandragit/ hwilken sålunda war fördelt/ at på den högra Flygeln stod Generalen Renne med 6 Regementer Dragoner och 4 Regementer til Fot/ hafwande bak om sig Generalen Pflug med 5 Regementer til Häst/ och 9 til Fot. På den wänstra/ där anfallet skiedde/ stod Fältmarskalk Lieutenant Goltz med 10 Regementer Dragoner och 4000 Calmucker/ samt Generalen Repnin med 9 Regementer til Fot/ bak om hwilka Printzen af Darmstadt låg med 3 Regementer Dragoner: warande ännu några Regementer i antågande/ dem Mensichow dagen förut war afrest til at framskynda. Klockan 3 emot gryningen kom Hans May:t til Paßet med sitt Guardie, hwarpå följde Dahlkarlarne/ Wäßmanlandz/ Uplandz och Östgiöta Regementerne til Fot; samt efter dem Drabanterne/ Lijf-Dragonerne/ Lijf-Regementet/ Smålands och Östgiötha Regementet til Häst. Man begynte då strax med Styckenen spela på Fiendens Läger/ med den wärkan/ at de närmaste Battailloner måste draga sig på sidan: hwaremot Fienden ey eller underlåt at swara. Hans

May:t

May:t gaf sig ey tid at afwänta Pontonerna / som för de diupa wågarna så hastigt ey kunde ankomma / utan upmannade sitt Folk at följa sig / språng i watnet under armarna / och kom lyckeligen öfwer / hwilken de näste frimodigt efterfölgde / bärande Gewäret öfwer Hufwudet. Men det slemma moraset / som här emottog / satte fast större möda / emedan både Folk och Hästar här och där blefwo i Dyen sittiande / och ey kunde hålla en jämn ordning / doch oachtat alt sådant / så wäl som Fiendens Stycken / hwilke nu emot moraset blefwo wände / skyndade Hans May:t sig öfwer och satte sig strax i wägen emellan Fiendens bägge Flyglar / til at hindra / at den högre ey skulle undsättia den wänstra / hwilka deß utan medelst den förnämde Skogen wore åtskilde. Detta lyckades så wäl / så at Fienden / märkiande sig blifwa afskuren ifrån den högra Flygeln / nödgades draga Fotfolket utur Lägret / och sättia sig i nästa Skogsbrynen: där Hans May:t utan upskof honom emellan kl. 4 och 5 med Guardiet först angrep / sändande befalning til de följande Regementer / at de hwar på sin ort / efter som de hinte öfwerkomma / skulle giöra det samma. Där begyntes då en Eld / hwilkens like de som många Fältslag hafwa biwistat / säya sig näpligen hafwa hördt. Den warade in emot 1½ tima; Dock ehwad fördehl Rysßarne hade så af Skogen / som deras Stycken / hwilka de nu hade satt fram för sig /

måste

måste de likwål altid wika / blifwande kiörde utur den ena Skogen i den andra / emedan de på ingen slätt wille hålla stånd. Hans May:t war i förstone til Häst / men gaf den åt Capitein Gyllenstierna som blef sårat / och sielf sedan til Fot anförde sitt Guardie, warande altid där / som Elden war starkast. Under warande fäktning sökte uägre Troupper af Fiendens högra Flygel utur Skogen at anfalla de Swänska / som uti Moraset ännu wore begrepne: men de blefwo af Östgiötherna til Fot / som i hastighet satte sig / så wäl som af Styckenen ifrån andra sidan / så hälsade / at de måste draga sig af. Och på det ingen olägenhet mehra derifrån måtte giöras / lemnade Hans May:t i den wägen en Bataillon, och med de öfrige förfölgde Fienden / som nu genom alla Skogar och Kiärr drog sig undan / sedan den blef på alla sidor så beängstigad / at hela Regementer satte Musqueterne under armarna / och ropade om quarter. Men det war intet medel at hålla den förbittrade Soldaten tilbaka / så at man ock hade möda at få den utur Skogen / sedan Fienden ey stod mer at inhämtas. I medlertid hwilade ey eller Rytteriet på sin sida. Emedan fotfolcket nappades / sammandrog sig det Fientliga Rytteriet ifrån alla kanter / och kom i sporrenstrek til at undsättia sitt fotfolk och gå de Swänska i ryggen. Hwilket då Fältmarskalken Gref Rehnskiöld / som anförde det Swänska Rytteriet / förmärk-

te /

te/ låt han 2 Standarer af Lif=Dragonerna/ jåmte Drabanterna/ rycka dem emot in uti sielfwa Lågret: utom hwilket ånnu 2 andra Standarer angrepo Fienden/ som dår ankom. Flera woro ånnu ey öfwer moraset komne: deße/ så få de och woro/ giorde ey allenast hela denna myckenheten studsande/ utan och så långe uppehöllo til deß flera efter hand hinte ankomma. Det war undersamt at sij/ at Drabanterne allena kastade med wårjan i nåswen 5 fientlige Standarer hwar efter annan öfwer ånda/ och kommo omsider så diupt ibland fienden/ at de hade lidet nöd/ dår de icke hade fått undsåttning. Nu war större delen af Lifregementet och Lif=Dragonerne med 2 Standarer af Smålåningarne framkomne/ hwilka Standar=wis eftersom de hinte upstålla sig/ utan at afwånta flera/ fienden/ dår han först förekom/ angrepo med den framgång/ at han nu alleståds begynte draga sig tilbaka. Huru skarpt hår wid har tilgådt/ kan dår utaf dömas/ at ofta en eller 2 Swenske Squadroner med 10 a 12 fientliga hade at giöra; som fuller altid weko undan/ men sökte at såttja sig åter igen/ når de af friska Troupper blefwo aflöste/ hwartil dock dem ingen tid lemnades. Hans May:t som under detta warfårdig med det fienteliga fotfolket/ hade nu fåt Smålands Östgiöta och Nylands Rytterie til sig; med hwilket han skyndade sig til de andre/ och förfölgde fienden $1\frac{1}{2}$. mjl/ som begynte at skingra sig/ ey hållande några

gon

gon wäg / utan kastade sig in uti kiärren och obanade skogar. En del förlupo deras hästar / til at komma så mycket lättare öfwer morasen. Som det sålunda blef ogiörliget dem at efterjaga / wände Hans May:t om i upsåt at gå til fiendens högra flygel / som förspordes draga sig tilsammans gient emot Staden / samt giöra Mine något där at förföka / och falla i Trotzen som där war efterlemnad: men innan Hans May:t kom tilbaka / hade ock den igenom skogen draget sig af på wägen åt Kopis / sedan de förmärkt / at de Swenske Regementer / som warit efter / til Staden kommo antogande / och til en del där stadnade. Denna Segren kan skattas så mycket märkwärdigare / som den med så få Troupper war befäcktad / hwar af ändå den mindre delen kom at träffa: besynnerligen när man wil ansee de stora förmåner / hwar af fienden kunde sig betiäna / och de swårheter som de Swänske däremot hade at öfwerwinna. Förlusten på de Swenskas sida skattas ey häller stor emot det / som de wågat. Döda hafwa de fåt 265. Hwar ibland är General Majoren och Capit. Lieutenanten af Drabanterne Otto Wrangel / Qwartermästaren Wattrang / Gen. Adjutanten Clas Hierta / Drabanter 8 / Capiteiner och Rytmästare 3 / Regementz Quartermästare 1 / Lieutnanter 5 / Fenriker 4. Sårade äro 1028 / och där ibland Öfwersten af Gardiet Baron Posse / Öfwerst-Lieutnanterne Ulfsparre och Wrangel /

Majo-

Majorerne Stiernhök/ Örnstedt och Grisback/ Drabanter 33 Capiteiner och Ryttmästare 20 / Lieut:r 18 Fenriker och Cornetter 27. På fiendens sida skola efter fångarnes berättelse / och. så mycket man kunnat igenfinna af dem / som widt om kring uti skogarne ligga förströdde / til 5000 hafwa blifwet: hwar ibland berättes wara Generalerna von Schweden och Gallicin / de sårade skola stiga til fast större antal / och där ibland så mycket man ännu kunnat förnimma / Generalerna von Delden / Iwanowitz / Schamber och Öfwerst Roop. Största affaknaden skal dock bestå af de förrymde / som hopetals stucket sig undan och begifwet sig inåt Lithoven / och de orter / däråst de förmena sig kunna blifwa i säkerhet. De öfrige af denna flygeln hafwa samma dag gådt åt Mohilow / och där öfwer Niepern; hwilka dock Hans May:t så snart ey hade släpt / där wägarne ey hade warit af det starka rägnet så diupe och sliprige / at man icke utan hästarnas afmattande dem hade kunnat eftersättja. Bytet består allenast i några matsaker / hästar / allehanda krigsrustning / samt 12 Fältstycken med 2 små Mortare til Granater wid hwardera. 3 par Pukor och 14 Standarer. Warande deßutan i skogen en otrolig myckenhet med Wagnar och Ammunition efterlembnade Fångar toges allenast 1 Major med någre och 20 gemena.